

MUO-C3030 EMPIIRINEN TUTKIMUS 6 OP + CS-C3300 MUOTOILUANTRPOLOGIA 3 OP

MUOTOILUANTRPOLOGIA

21.3.23 | heidi.paavilainen@aalto.fi

A” Aalto-yliopisto
Taiteiden ja suunnittelun
korkeakoulu

6 OP LUOTAITUTKIMUS

- 28.2. 13-15 Intro. Orientaation valinta MyCoursesissa ennen 14.3. tapaamista (HP, NY)
- 7.3. 9-12 Tutkimussuunnitelman laatiminen (NY, HP)
- 7.3. 13-15 Muotoiluluotaimet (HP)
- 7.3. 15-17 Tutkimuksen suunnittelun periaatteita, case tekstiiliteollisuus (MF)
- 14.3. 9-12 Tutkimussuunnitelmien esittelyt-seminaari (NY, HP)
- 14.3. 13-15 Rakenteellisten värien tutkimus. Tutkimuskysymyksen ja aiheen rajaaminen (NY, HP)
- 21.3. 9-12 Tutkimusraportin kirjoittaminen (NY, HP, [EJ])
- 21.3. 13-15 Muotoiluantropologia (HP)
- 28.3. 13-15 Laadullisen aineiston jäsentäminen ja tulkinta (HP)
- 4.4. 13-15 Muotoiluajattelu (HP)
- 13.4. 23:59 Tutkimusraportin ensimmäinen palautus palautetta varten
- 18.4. 9-12 Näyttely + loppukritiikki (NY, HP)
- 21.4. 23:59 Valmiin tutkimusraportin palautus

3 OP MUOTOILUANTROPOLOGIA

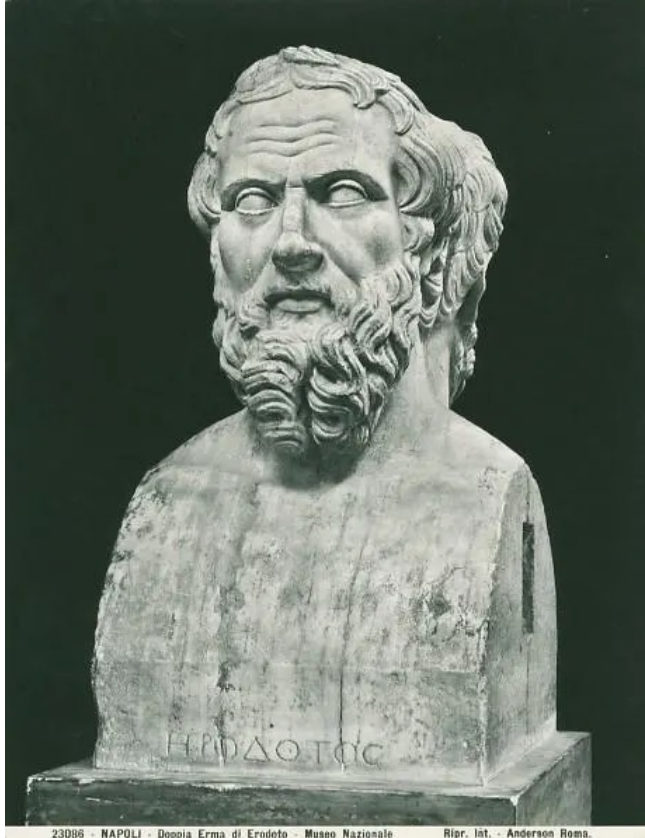
- 28.2. 13-15 Intro. Orientaation valinta MyCoursesissa ennen 7.3. tapaamista (HP, NY)
- 7.3. 9-12 Tutkimussuunnitelman laatiminen (NY, HP)
- 7.3. 13-15 Muotoiluluotaimet (HP)
- 7.3. 15-17 Tutkimuksen suunnittelun periaatteita, case tekstiiliteollisuus (MF)
- 14.3. 9-12 Tutkimussuunnitelmien esittelyt-seminaari (NY, HP)
- 14.3. 13-15 Rakenteellisten värien tutkimus. Tutkimuskysymyksen ja aiheen rajaaminen (NY, HP)
- 21.3. 9-12 Tutkimusraportin kirjoittaminen (NY, HP, [EJ])
- 21.3. 13-15 **Muotoiluantropologia** (HP)
- 28.3. 13-15 **Laadullisen aineiston jäsentäminen ja tulkinta** (HP)
- 4.4. 13-15 **Muotoiluajattelu** (HP)
- 13.4. 23:59 Luento-miniesseiden palautus MyCoursesiin
- 18.4. 9-12 Näyttely + loppukritiikki (NY, HP)
- 21.4. 23:59 Luotainluonnoksen palautus MyCoursesiin

Kuva: The Kula Ring blogi. The Hunters of the South Seas, BBC2 dokumentti tuotanto. Kuvaaja tuntematon.

ANTIIKIN AIKA

- Antropologia = "oppi ihmisestä"
- Historioitsija Herodotus: ensimmäiset antropologiset kuvaukset, joissa käsitteli Kreikan ja Persian sotaa (499-448 eaa).
- Aiemmasta kerronnasta poiketen Herodotus matkusti ja haastatteli.
- Toisaalta: vahvasti väritynyttä ja osin keksittyä kerrontaa.
- Roomalaiset historioitsijat jatkoivat Herodotuksen linjoilla.
- Kirjoitusten aiheina Rooman imperiumin kansat ja heimot. Tarinat eivät perustuneet ensikäden tutkimukseen vaan kuulopuheisiin, joissa paljon fantastisia ja propagandan elementtejä.

23086 - NAPOLI - Doppia Erma di Erodoto - Museo Nazionale Ripr. lat. - Anderson Roma.

Lähde: Tett, Gillian. 2021. Anthro-vision. A new way to see in business and life. New York: Avid Reader Press.

LÖYTÖRETKIEN AIKA

- 1800-luvulle asti länsimainen kirjoittelu käsitteli muita kansoja ja heimoja oman sivistyneisyytensä peilinä:
- Tarinat vilisevät mielikuvituksellisia heimoja/rotuja/lajeja: kyklooppeja, koirapäisiä, yksijalkaisia, päättömiä jne.
- Esimerkiksi Brasilia ("löydettiin" 1450-luvulla) tarjosi runsaasti mielikuvituksellisia heimoja tarinoiden aiheeksi.
- Varsinkin kannibalismi oli suosittu aihe, jolla korostettiin omaa sankaruutta ja sivistyneisyyttä.
- Samalla kätevästi oikeutettiin paikallisen väestön epäinhimillinen kohtelu siirtomaissa.

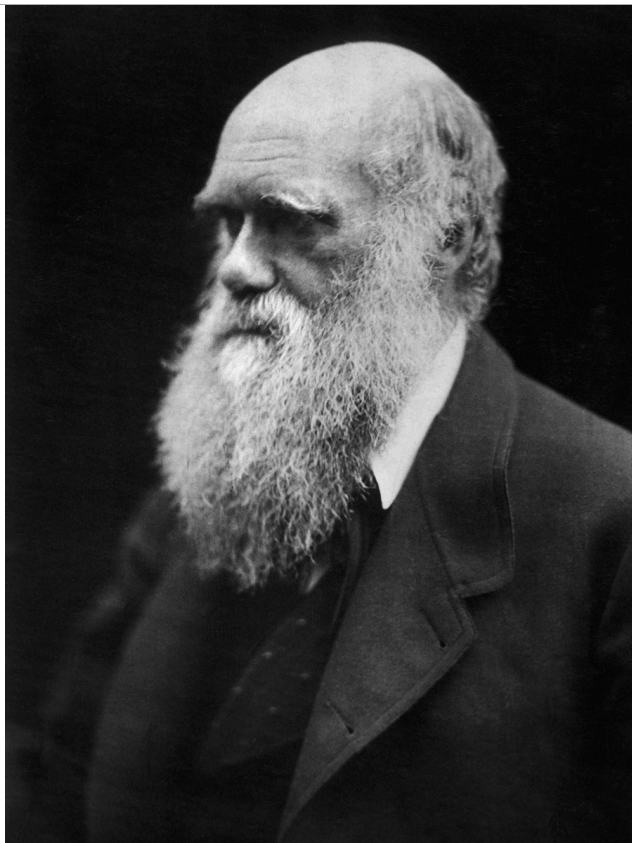

Lähde: Tett, Gillian. 2021. Anthro-vision. A new way to see in business and life. New York: Avid Reader Press.

Kuva: Hartmann Schedel, Nurnebergin Kronikka (1493)

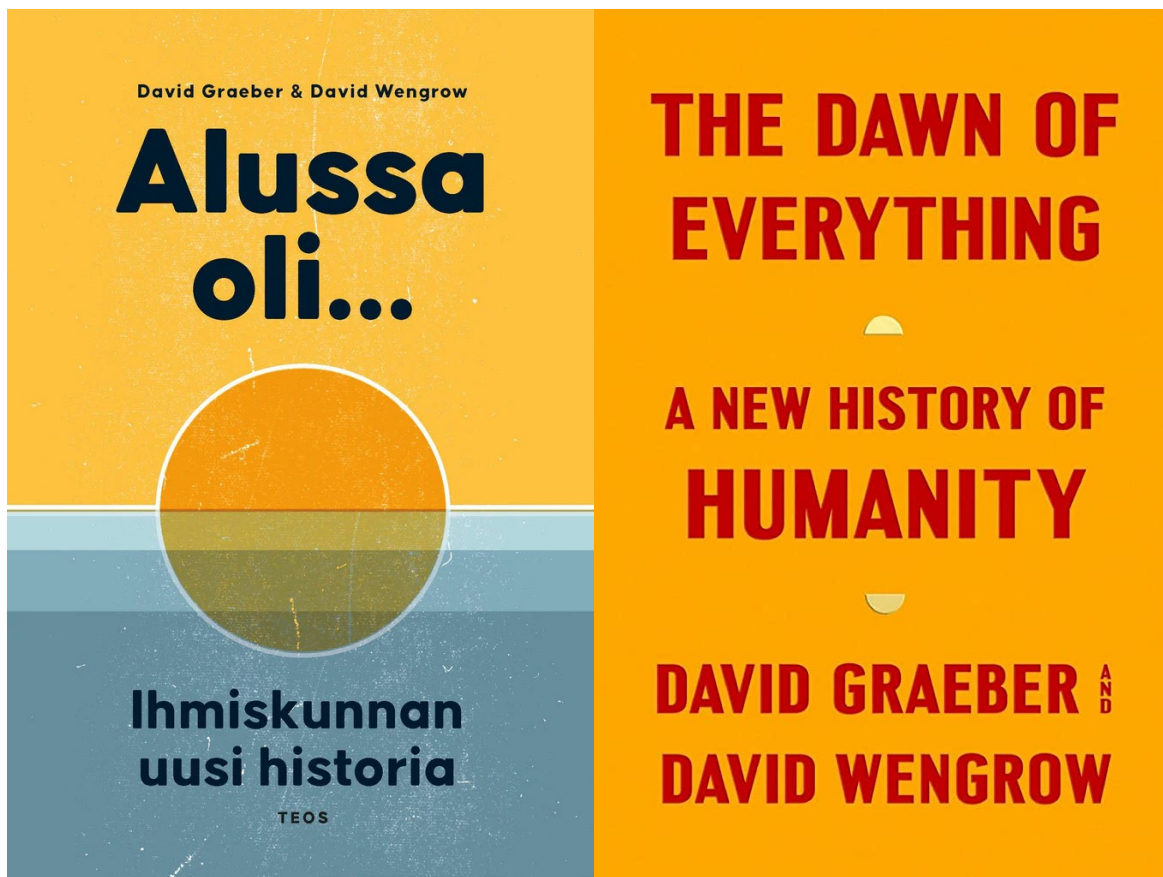
SIIRTOMAAVALLAN AIKA

- Vasta 1800-luvulla ajatus, että "kulttuuria" ja "muita" voidaan tutkia jäsentyneesti ja systemaattisesti.
- Taustalla Charles Darwinin teoria evoluutiosta (1859): haluttiin ymmärtää, miten ihmislaji on kehittynyt.
- Valkoista rotua pidettiin kaikin tavoin ylivertaisena. Muut rodut kykenemättömiä sivistymään, mutta sopivia orjiksi.
- Toisaalta imperialistiset tavoitteet lisäsivät kiinnostusta siirtomaiden kulttuureihin ja yhteisöihin. Paikallisia on ymmärrettävä, jotta heidät on helpompi alistaa siirtomaavallan alle.
- Imperialisteja erityisesti Iso-Britannia, Ranska, Espanja ja Hollanti sekä Pohjois-Amerikan pieni eliitti.
- Alistaminen myös onnistui. Erityisesti brittiläisestä imperiumista kasvoi valtava kokonaisuus.
- Kolmanneksi tutkimusta motivoi sijoittaminen. Siirtomaakauppa edellytti infrastruktuurin rakentamista, ja siihen sijoittavien oli tunnettava riskit ja syyt rahoittaa tutkimusta.

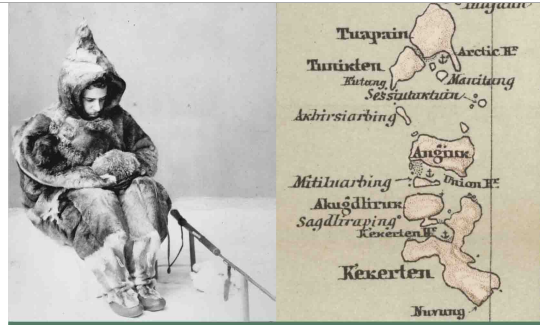
Lähde: Tett, Gillian. 2021. Anthro-vision. A new way to see in business and life. New York: Avid Reader Press.

Kuva: Julia Margaret Cameron, 1868

NYKYAIKAINEN ANTROPOLOGIA

- 1800-luvun itse itsensä antropologeiksi nimittäneet kirjoittajat eivät yleensä vaivautuneet matkustamaan paikan päälle vaan havainnot perustuivat lähetyssaarnaajien, tutkimusmatkailijoiden ja armeijan väen kuvauksiin, jotka perustuivat, usein tulkin välittämiin, kuulopuheisiin.
- Muutos kohti nykyaikaista antropologiaa vasta vuosisadan vaihteessa.
- Saksalainen Franz Boas tutkimusmatkalla Newfoundlandissa. Pelastautui myrskystä paikallisen inuiittiheimon luo. Opetteli kielen ja totesi, että inuiitit ovat yhtä monitahoisia ihmisiä narratiivineen kuin Boas itsekin.
- Boas luopui ihmislajin kehittymisen teoriasta ja kehitti kulttuurirelativismin ajatusta.
- Kirjassa *The Mind of a Primitive Man* (1911): "ainoa syy miksi valkoiset kuvittelevat olevansa muita parempia johtuu siitä, että he käyttävät oman kulttuurinsa mittapuuta muiden mittaamiseen."
- Väite oli sensaatiomainen ja herätti valtavasti kritiikkiä ja paheksuntaa.
- Pitkän turhan työnhaun jälkeen Boas onnistui saamaan professuurin, ja koulutti merkittävän joukon antropologeja:
 - Margaret Mead, Ruth Benedict, Gregory Bateson, Zora Neale Hurston jne..

The Franz Boas Enigma

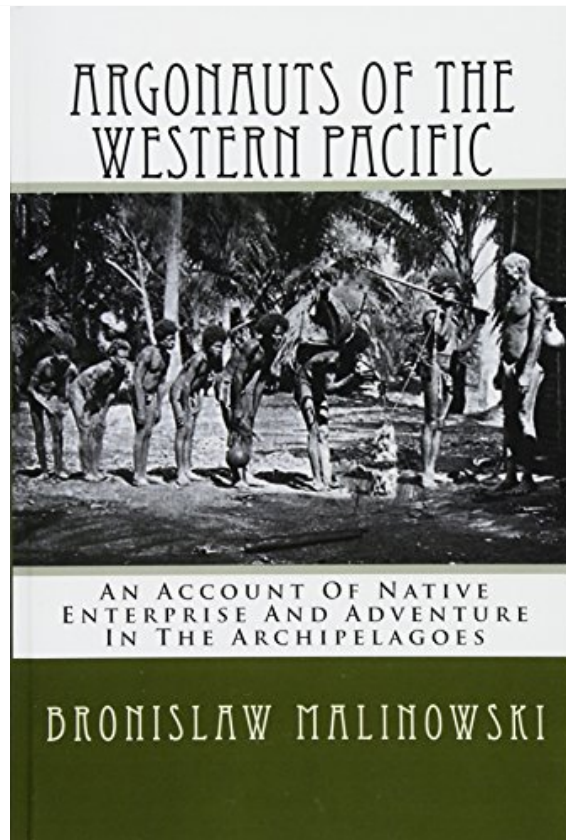
Ludger Müller-Wille

Lähde: Tett, Gillian. 2021. *Anthro-vision. A new way to see in business and life.* New York: Avid Reader Press.

HAVAINNOIVA ANTROPOLOGIA

- Samoihin aikoihin, 1910, Bronislaw Malinowski aloitti London School of Economicissa väitöstutkimuksensa aboriginaalien talousjärjestelmästä.
- LSE tuolloin modernin antropologian keskus ja Malinowskia kannustettiin kenttätööhön = matkustamaan paikan päälle.
- 1914 syttyi ensimmäinen maailmansota, ja Australiassa Malinowski muuttui vihollisen vallan kansalaiseksi. Hänen ei annettu palata Eurooppaan, mutta sai siirtyä Trobriandin saarelle Polynesian saaristoon.
- Malinowski päätti siksi vaihtaa aihetta ja perehtyi ns kula-järjestelmään.
- Vaihtoehtojen ja resurssien puutteessa Malinowski kehitti tutkimusmenetelmäksi ns osallistuvan havainnoinnin menetelmän (*participant observation*), joka sittemmin nopeasti levisi antropologian standardityökaluksi.
 - Esim Claude Lévi-Strauss ja Pierre Bourdieu.
- Perusajatus on, että esim kalastamisesta oppii eniten olemalla mukana kalastusretkellä. Haastattelut täydentävät aineistoa ja tutkijan tulkintaa aiheesta.
- Tutkimuksen viitekehys mahdollistaa jäsentyneen havainnoinnin ja tulkinnan. Esimerkiksi Malinowski tarkkaili kula-vaihtoa järjestäytyneenä sosiaalisena rakenteena, eikä vain satunnaisena heljien siirtelynä.

Lähde: Tett, Gillian. 2021. *Anthro-vision. A new way to see in business and life.* New York: Avid Reader Press.

Menetelmät

OSALLISTUMISEN MERKITYS

- Osallistuva havainnointi keskeinen menetelmä.
- Aineiston tulkinta (*interpretation*) ja ymmärtäminen (*sense making*) tärkeässä roolissa.
- Jo "kentällä" tutkija jatkuvasti kyseenalaistaa tekemiään tulkintoja. "Mistä tässä voisi olla kyse" toistuva kysymys. Tutkijalla on työhypoteeseja, esimerkiksi aiemman tutkimuksen perusteella, mutta usein hypoteesit osoittautuvat vääriksi, ja syntyy tilaisuus löytää jotain uutta.
- Esimerkiksi Malinowskin kula-tutkimus alkoi talousjärjestelmän tutkimuksena, mutta pian osoittautui, ettei kyse ole tavanomaisesta taloudesta, sillä vaihdannassa ei tavoitella voittoa eikä tarjonnalla ja kysynnällä ole roolia.
- Kula-järjestelmässä miehet vaihtavat erilaisia koruja tietyin, säännellyn systeemin mukaan. Vaihto tapahtuu matkustamalla saarelta toiselle. Vaihto luo ja ylläpitää sosiaalisia suhteita. Koska venematkat ovat vaarallisia, vaihtaminen kasvattaa sosiaalista arvostusta. Päälliköillä on eniten verkostoa, jonka kesken vaihto tapahtuu. Verkosto koostuu useista saarista ja tuhansista miehistä.
- Samaan tapaan kuin länsimaiset urheilupokaalit, kula-esineet vaihtavat jatkuvasti omistajaa, ja monilla on pitkä, arvostettu historia.

Lähde: Malinowski, Bronislaw. 1922. Argonauts of the Western Pacific. An account of native enterprise and adventure in the archipelagoes of Melanesian New Guinea. London: Routledge.

Menetelmät

OSALLISTUMISEN MERKITYS

- Osallistuva havainnointi keskeinen menetelmä.
- Aineiston tulkinta (*interpretation*) ja ymmärtäminen (*sense making*) tärkeässä roolissa.
- Jo "kentällä" tutkija jatkuvasti kyseenalaistaa tekemiään tulkintoja. "Mistä tässä voisi olla kyse" toistuva kysymys. Tutkijalla on työhypoteeseja, esimerkiksi aiemman tutkimuksen perusteella, mutta usein hypoteesit osoittautuvat vääriksi, ja syntyy tilaisuus löytää jotain uutta.
- Esimerkiksi Malinowskin kula-tutkimus alkoi talousjärjestelmän tutkimuksena, mutta pian osoittautui, ettei kyse ole tavanomaisesta taloudesta, sillä vaihdannassa ei tavoitella voittoa eikä tarjonnalla ja kysynnällä ole roolia.
- Kula-järjestelmässä miehet vaihtavat erilaisia koruja tietyin, säännellyn systeemin mukaan. Vaihto tapahtuu matkustamalla saarelta toiselle. Vaihto luo ja ylläpitää sosiaalisia suhteita. **Koska venematkat ovat vaarallisia, vaihtaminen kasvattaa sosiaalista arvostusta.** Päälliköillä on eniten verkostoa, jonka kesken vaihto tapahtuu. Verkosto koostuu useista saarista ja tuhansista miehistä.
- Samaan tapaan kuin länsimaiset urheilupokaalit, kula-esineet vaihtavat jatkuvasti omistajaa, ja monilla on pitkä, arvostettu historia.

Lähde: Malinowski, Bronislaw. 1922. Argonauts of the Western Pacific. An account of native enterprise and adventure in the archipelagoes of Melanesian New Guinea. London: Routledge.

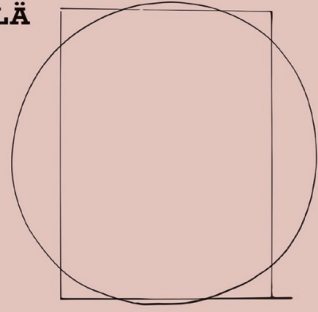
CHRISTIAN MADSBJERG / MIKKEL B. RASMUSSEN

USING THE HUMAN SCIENCES TO SOLVE
YOUR TOUGHEST BUSINESS PROBLEMS

THE MOMENT OF CLARITY

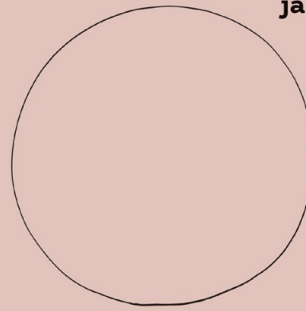
HARVARD BUSINESS REVIEW PRESS

MIKKO LESKELÄ

BISNES ANTROPOLOGIA

ja muut ihmistieteet
strategiatyössä

AL
MA

Case LEGO

LEGO vaikeuksissa vuosituhanen taitteessa: palikat eivät enää menneet kaupaksi. Maailma on muuttunut!

Kyselyihin perustuvat tilastot kertoivat, että lapset ovat kärsimättömiä ja kiireisiä. Täyden viikko-ohjelman lomaan helppoa viihdettä. Näiden perusteella Lego tuotti valmiita lego-paketteja. Huono menestys.

Tilastoista merkityksiin

Epätoivoisessa tilanteessa antropologit mukaan tutkimaan miten ja miksi lapset leikkivät.

Tutkimuskysymys:
"Mikä on leikin rooli lapsen elämismaailmassa?"

Kirjallisuuskatasaus + 6 kk mittainen globaali kenttäjakso + usean kierroksen mittainen analyysivaihe.

Photo by Erik Hansman on Unsplash

Tulokset

Lapset leikkivät

- saadakse "happea"
- koska arvostavat sosiaalisia hierarkioita
- tullakseen taitaviksi
- seurallisuuden vuoksi

Uusi strategia

LEGOlla päätettiin keskittyä lapsiin, joilla on motivaatio kehittää kykyjään ja rakennella: "Back to the Brick".

Tuotevalikoima puolitettiin, sillä **rakentaja ei tarvitse valmiita ratkaisuja.**

Mainitut lähteet:

Jane Jacobs. 1961. *The Death and Life in American Cities*

Duneier, Mitchell. 1992. *Slim's table. Race, respectability, and masculinity*. Chicago: University of Chicago Press.

Duneier, Mitchell. 1999. *Sidewalk*. New York: Farrar, Straus and Giroux.

Duneier, Mitchell, Philip Kasinitz, and Alexandra K Murphy, eds. 2014. *The urban ethnography reader*. New York: Oxford University Press.

Kuva: Fred W MCDarrah/Getty Images

MIKSI TEHDÄÄN?

- Emansipatorinen tiedonintressi. Herättämiseksi, näkyväksi tekemisen vuoksi. Osallistamiseksi.
 - Esim fablab@school-projekti
- Kriisiytymisen seurauksena. Halu "tehdä jotain!"
- Muotoilun menestyksen takeeksi.
 - Esim amerikkalainen aamiainen-projekti

EROAA ANTROPOLOGIASTA

- Selvin ero työn tuloksissa. Antropologin työn tuloksena kirja tai artikkeli, muotoiluantropologin työssä ruokitaan suunnitteluprosessia ja artikkelit sivutuotteita.
- Katse tulevassa. Tavoitteena kerätä aineistoa suunnittelu- ja kehitystyötä varten. Kiinnostus kohdistuu siihen, mitä ei vielä ole mutta suotaisiin olevan, kun antropologia keskittyy siihen mitä on ollut ja varsinkin mitä on.

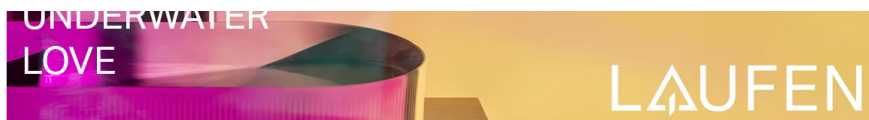
MUOTOILUANTROPOLOGIN ROOLI

- Keskeinen tavoite on rakentaa kontekstia.
- Hyvä esimerkki Soinin putkiremontti-tutkimus. Luotaimilla rakennettiin ja tehtiin näkyväksi putkiremontin konteksti asukkaalle kannalta.

Kuva: Fred W MCDarrah/Getty Images

Lähde: Drazin, Adam. 2021. Design anthropology in context. An introduction to design materiality and collaborative thinking. New York: Routledge.

Jane Fulton Suri

publish your work

product library

We use cookies to make your reading a better experience. By closing this banner, scrolling on this page or clicking on any articles, you agree to the use of cookies.

X

VISO

393

THOUGHTLESS ACTS

TEABAG SUPPORT

WAYS THAT WE
ADAPT TO THE
WORLD WITHOUT
THINKING

Mainittu lähde: Fulton Suri, Jane, and IDEO. 2005. Thoughtless acts? Observations on intuitive design. San Francisco: Chronicle books.

- Kontekstina **luonnolliset** toiminnan ympäristöt
- Etnografian* perustyökalut: **havainnointi ja haastattelu**
- Teoreettinen vs käytännöllinen motivaatio

*) "Etnografia": kansasta kirjoittaminen sekä kirjoittamiseen vaadittavat tutkimusmenetelmät. Antropologia lähes aina hyödyntää etnografisia menetelmiä, mutta kaikki etnografinen tutkimus ei ole antropologiaa.

4 VUOTTA...

Discussion: Sidewalk

Mitchell Duneier

...2 YÖTÄ

FINAL MAJOR PROJECT 2

CAR LIVING - RAPID ETHNOGRAPHY

NIGHT 2

<https://www.youtube.com/watch?v=gVqE1FL4wg>

Saying vs Doing

- Kun halutaan ymmärtää toimintaa, käytänteitä ja vuorovaikutusta, **havainnointi** on hyvä menetelmä.
- Kun halutaan ymmärtää merkityksiä, arvoja, uskomuksia tai halutaan tietää tosiasioita, **haastattelu** ja **kyselytutkimus** ovat hyviä menetelmiä.
- **Triangulaatio**: usein "kenttäaineistoa" käytetään yhdessä muiden aineistotyyppien (esim myyntiraportit, pöytäkirjat, arkistot) kanssa.

Haastattelu

- Ryhmä- tai yksilöhaastattelu
- Suljettu, puoliavoin, eli teemahaastattelu, tai avoin
- Aloita yksinkertaisilla, helposti vastattavilla lämmittelykysymyksillä. Päätä haastattelu abstraktilla, esimerkiksi tulevaisuutta koskevalla kysymyksellä.
- Muista aina koeajaa kysymykset ennen haastattelua.
- Varmista, että tallentimet toimivat ja tila on häiriötön.
- Sanatarkka litterointi on harvoin tarpeen.

Havainnointi

- Aktiivista eli **osallistuvaa** tai passiivista eli **tarkkailevaa**
- Huomioitava ajoitus ja pääsy.
- Verrattuna tavalliseen katseluun, havainnointi tarkoittaa systemaattista, perinpohjaista ja dokumentoitua havaintojen keruuta.
- Yhden henkilön varjostaminen päivän ajan voi olla riittävä aineisto, mutta ihmisryhmien vuorovaikutuksen ja sosiaalisen järjestyksen periaatteiden ymmärtäminen voi viedä vuosia.

Kuvaile tapahtumat ja toiminnot

- **Mitä tapahtuu? Mitä tehdään, miten liikutaan ja ollaan paikoillaan?**
- **Millaisia ääniä paikassa kuuluu? Mistä ne johtuvat?**
- **Kuvaile toiminnan luonnetta (ystävällistä, aggressiivista, kiireistä...)**
- **Onko ahdasta tai väljää? Onko ryhmittymiä vai tasaista?**

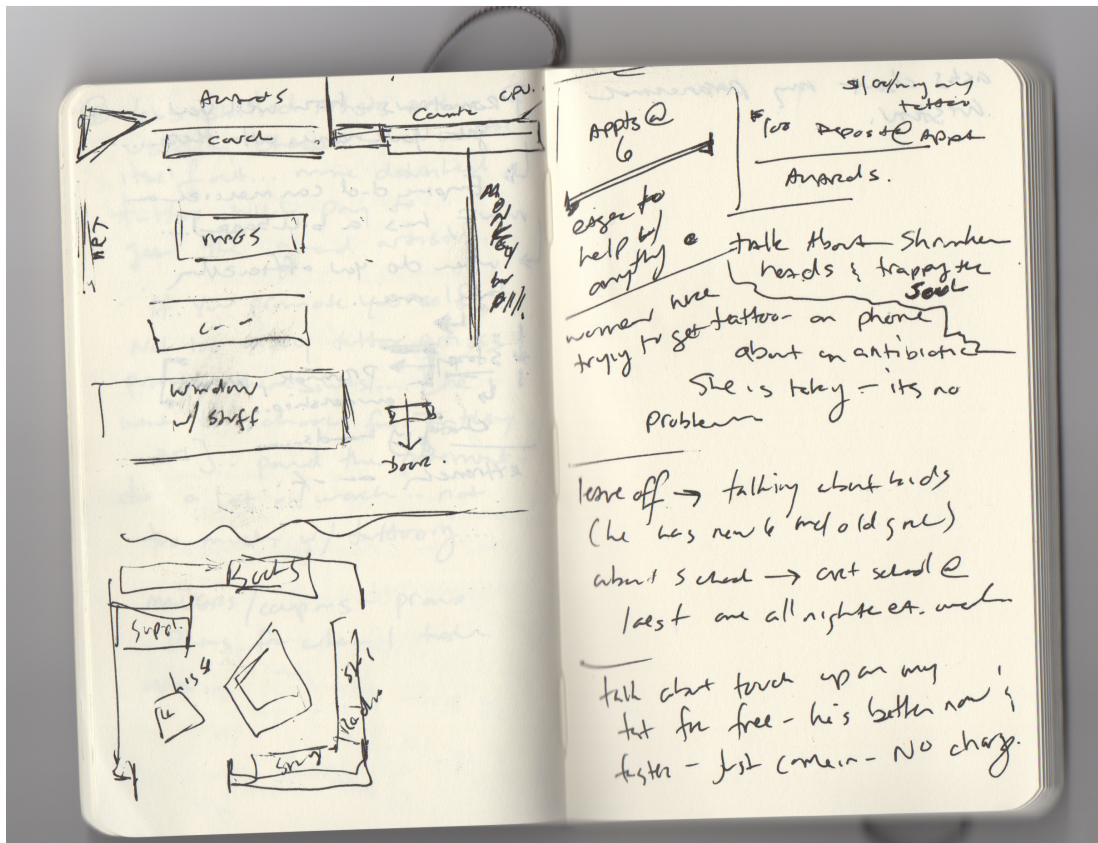
Kuvaile fyysinen ympäristö

- Missä olet?
- Miten tämä paikka on samanlainen ja erilainen kuin muut vastaavat paikat?
- Millainen on paikan yleinen tyyli?
- Millaiset paikan piirteet voisivat vaikuttaa siihen, mitä siellä tapahtuu?

WHO?
WHAT?
WHERE?
WHEN?
WHY?

Dokumentointi

- Kehitä muistiinpanotekniikka, jota itse ymmärrät.
- Täydennä ja vie koneelle muistiinpanosi **heti** havainnoinnin päätyttyä.
- Muistiinpanojesi on oltava ymmärrettäviä vielä vuosienkin kuluttua.

Chipchase, Jan. 2017. The field study handbook. San Francisco: Field Institute.

Paja-analogia: tutkimustaidot edustavat yhtä "pajaa", johon voi erikoistua.

Kudonta

The weaving workshop is a learning, creation and research environment for the structures of woven textiles.

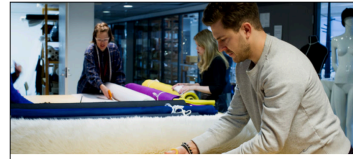
Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun työpajat

Neulonta

Neuletyöpajassa opiskelijat ja tutkijat voivat suunnitella ja toteuttaa erilaisia neuloksia ja neulottuja tuotteita. Käytössä ovat käsiteolliset

Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun työpajat

Ompelu

Various kinds of sewingwork are produced in the sewing workshop. The variety of machines in the workshop provide good opportunities to

Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun työpajat

Painokangas

In the textile printing workshop there are opportunities to colour and pattern textiles by dyeing, painting, hand printing and digital

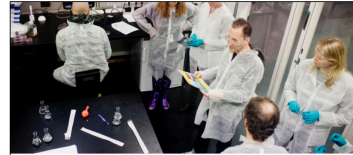
Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun työpajat

Kaavoitus

Kaavoituksen tilasta löytyy tilat ja välineet kaavojen tekemiseen.

Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun työpajat

Biofilia

Biofilia is a biological art unit which provides a platform for trans-disciplinary research and education. It provides artists, researchers,

Workshops - Aalto School of Arts, Design and Architecture

<https://www.aalto.fi/fi/arts-infra>

Toisaalta, on hyvä olla yleiskäsitys mitä eri pajoilla voi tehdä.
Vaikka ei itse ryhtyisi tutkijaksi, on hyvä ymmärtää tutkimuksen hyödyt ja vaativuus.